

Prva šola.

(Slike iz otroškega življenja.)

(Konec.)

XIII.

Ptiči.

opet je vzpomlad tû s svojim cvetjem in petjem. Mihec leta po logih in livadah, trga pisane cvetice, veže jih v šopke ter posluša ptičje petje. Zdaj so teleta še v hlevu in Mihec je še prost, — porabiti mora dobro to svojo prostost.

Nekega dne gresta s Tinčkom iskat ptičjih gnezd po gozdu. Kar zagleda Mihec, da je ravnokar švignila ptica v duplo na visokej bukvi. Tam je izvestno kako gnezdo, misli si Mihec in kakor ververica spleza gori.

„Vže jih imam, vže jih imam!“ kliče Mihec Tinčku, „mladi dleski so! — Jaz jih bodem kar pobral in domov nesel!“

„Meni so pa oče rekli, da moram ptiče pri miru pustiti,“ oglasi se Tinček od spodaj.

„Lej ga no, saj oče ne bodo nič vedeli od tega! Jaz jim naredim doma gnezdice še mnogo lepše, nego li je to tukaj in skrbel bodem tudi bolje zanje, nego skrbi stara ptica. Ne bodem jih pustil tako stradati, da bi tako zevali, kakor zdaj,“ pravi Mihec.

Mihec sname klobuk iz glave, stegne roko v duplo in nosi mladičke prav rahlo vèn ter jih devlje v klobuk. Bilo jih je pet. Potem pa zopet previdno spleza z drevesa, držeč v jednej roki klobuk z mladiči. Žalostno cvrčé mladički, kakor bi slutili, da jim preti nesreča — ali Mihec jih ne sliši. Na tleh je.

Predno jih nese domóv, pregledata s Tinčkom vsakega mladiča posebej ter jih jemljeta v roke.

„V senó jih bom nesel in jim prav mehko postlal. Kadar se bodo imeli speljati, pa jih zaprem v kletko,“ tako modruje Mihec.

Stisne klobuček pod pázduho ter prav oprezno stopa proti domu, da bi po poti kakega mladiča ne stresel. Kakor sklenil, tako storil. V senu jim naredi gnezdice ter jih rahlo položi vanje. Tukaj jih izvestno ne bode nihče zapazil. Potem gre v hišo, zagrabi v omari perišče prosá, nese mladičkom ter jim vsuje v gnezdo.

„Nate, ptički, večerjico, jutri vam prinesem pa zopet kaj!“ reče Mihec potihoma. Domá je videl, da so dajali piščetom proso zobati, zato je tudi on ptičkom prinesel prosá.

Drugo jutro gre gledat v seno, kakor hitro se je zdanilo, da bi videl, kako se godi ptičkom. Ali o strah in gróza! Dva mladička ležita mrtva. „Ubožčka! Kaj vas je umorilo? Ali sta imela premalo jesti? Ali vas je zeblo?“

Mihec gre zopet po jedno perišče prosá ter ga vsuje v gnezdo.

„Lačni ste, lačni! Nate jesti!“ pravi Mihec ptičkom. Ali ti ga ne poslušajo. Vzame jednega v roko. Nič več ni tako živ, kakor včeraj, trese se po vsem telesci, očesca ima zaprta, in kadar jih odpré, oj kako so motna, mrtva . . . Samo kljunček, ta se še odpira. Mihec se spomné, da morda ptički ne znajo sami jesti, vsuje jednemu za drugim prosa v grlo, potem pa jih pusti ter gre k Tinčku.

Ko opóludne Mihec domóv pride, vže ga pričaka oče na hišnem pragu.

„Mihee, ali si bil ti tako hudoben,“ reče mu, „da si vzel mlade ptičice iz gnezda ter jih del v seno, kjer so od gladi in mraza poginili.“

„Saj so še trije živi,“ pravi Mihec boječe se.

„Ni res!“ odgovori oče, „ravno zdaj sem bil tam, ko sem pokladal teletom! Videl sem, da je seno vse shojeno in potlačeno okolo višjega kupčka. Grem pogledat in vidim, da je v senu pet mrtvih ptičkov!“

Debele solze se uderó Mihecu po licu. Smilijo se mu uboge ptičice.

„Saj sem jim dal jesti prosá,“ pravi Mihec počasi.

„Ti si teliček neumen! Ali misliš, da ti bodo tako majhne ptičice zobale prosó? Ali ne veš, da jim starka v gnezdo nosi črvíčkov in jim jih sama devlje v kljunček. Takó majhne ptičice še ne znajo same jesti, kakor tudi ti nisi znal, ko si bil še takó majhen! Kaj si pa vender mislil storiti s ptički?“ vpraša oče Mihea.

„Vzrediti sem jih hotel in potlej v kletko zapreti, kadar bi bili vzrasli,“ pravi Mihec.

„To je lepó, da mi odkritosrčno poveš,“ reče oče. Tega ne smeš nikoli več storiti! Bog je ptičke ustvaril, da nas razveseljujejo s svojim ljubkim petjem, a ne za to, da bi jih mi mučili in zapirali. Mladih se pa še dotakniti ne smeš in tudi ne sôpsti vanje, če še katerikrat kje kako gnezdo najdeš, ker se potem skuajajo. Stara jim noče nič več prinesiti živeža in od gladi morajo poginiti! Ali boš še kdaj kaj takega storil?“

„Ne bom nè!“ odgovori Mihec jokaje.

„Bog váruj, da bi še kdaj! Premisli, kakšno žalost si napravil starki, ko si jej pobral mladiče iz gnezda! In mladiče si umoril. Tebi bi se tudi dobro ne zdelo, če bi te kdo ukradel in zaprl v kak hram in ti dajal jesti surovega boba. Vidiš, kakor ti ne moreš jesti surovega boba, tako mladički ne morejo jesti prosá! In v gnezdu jih je grela starka. Tukaj pa jim je tudi mráz pripomogel k smrti!“

Ko oče tako podučuje Mihea, primijavka okolo hiše star, bel maček in ima nekaj v gobci.

„Poglej Mihee! maček vže nese jedno tvojih ptičic!“

Mihec pogleda in res vidi, da ima maček jednega mladička mej zobmi.

Še mileje je zajokal in še huje se je kesal Mihec, da je bil vzel mladičke iz gnezda. Zdaj pride hlapec in reče zagledávši Mihea: „Mihec, tvoje ptičke sem vže dal mačku! Vsi so bili mrtvi!“

„Vidiš,“ reče oče na to, „če bi bil ti ptičke pustil v gnezdu, bili bi vzrastli in lepo prepevali po gozdu, a zdaj jih je maček snedel. Kaj bi ti rekel, če bi prišel zdaj-le volk po tebe?“

Mihec je spoznal, kako napačno je storil in je še jedenkrat obljubil očetu, da ne bode nikdar več jemal mladih ptičic iz gnezda.

In Mihec je bil mož beseda.

XIV.

Slepi Jurij.

Mati je Mihea vedno učila, da mora biti usmiljenega srca do ljudi in živali. Kadar koli je prišel kak berač, vselej je mati Miheu ukazala, če je bil le doma, naj mu nese kak dar božji. Da je Mihec res imel usmiljeno srce, kaže naslednji prigodek.

Slepi Jurij je hodil od hiše do hiše in povsod je ostal po kakih štirinajst dni. Drobil je grmovje in smrečje za steljo, če je bil prav slep, ali pa je kaj prenašal ali kopal. Za vse se je dal porabiti. Tako je hodil vse leto po vsej občini od hiše do hiše, da se je preživel.

Nekega dne pride tudi k Gorjanovim in ostane pri njih precej časa. Miheu se slepi mož zeló smili in če le utegne, gre k njemu ter se z njim razgovarja. Jurij pa tudi Miheu ne pravi drugače, nego „moj Mihec,“ tako rad ga je imel.

Prišel je čas, ko je Jurij vzel pri Gorjanovih slovo in šel naprej. Namenil se je k Jernaču, kamor je dobre pol ure hodá. Slepi Jurij je sicer znal sam vsa pota s pomočjo svoje palice, a vender se mu Mihec takój ponudi, da ga popelje k Jernaču. Lahko si mislite, kako je bil Jurij vesel. Mej potjo pripoveduje našemu Miheu povesti iz starih časov, o Francozih, o lakoti, o divjih zveréh, in Mihec si vse to dobro zapomni.

Le prehitro prideta do cilja. Jurij posegne v žep in ponudi Miheu desetico.

„Ná, Mihec, ker si tako brdák in si me tako lepo vodil! Kupi si kaj lepega,“ reče Jurij.

„O le sami imejte,“ reče Mihec, saj ste bolj potrebni kot jaz, ki dobro vidim. Si boste pa tobaka za tisto kupili.“

„Bog ti povrni Mihec, ker si tako dobrega srcá,“ pravi Jurij. „Bom pa molil za te!“

Miheu je bilo tako dobro pri sreči, da vže dolgo ne takó.

Ko pride domóv, vpraša ga mati takój, če mu je Jurij kaj ponujal. Ko Mihec pové, da ni hotel vzeti, reče mati: „Od takega siromaka ne smeš nikoli ničesar vzeti, če hočeš, da ti bode Bog dal svoj blagoslov.“

Mihec je nocoj tako sladko spal, da še nikoli ne takó.

XV.

V šolo.

Oče je sklenil Mihea dati v šolo. Zvršil je ravno osmo leto svoje dôbe. Mihec se je neizrečeno veselil tistega časa, ko ga oče popelje v šolo. Koliko lepega se bode naučil, koliko lepega videl!

Ko prideta s Tinčkom skupaj, kliče Mihec vže iz daleč: „Tinček, jaz pa pojdem v jeseni v šolo.“

„Saj bi jaz tudi šel, pa ima oče še premalo denarjev,“ pravi Tinček žalostno.

„Le čakaj, Tinček,“ pravi Mihec, „te bom vže jaz vsega naučil, kar mi bodo v šoli povedali.“

Vzela sta drug od drugega slovo.

Solzé je točil tisto jutro Mihec, ko je bilo treba iti v šolo. Mati mu je dala vse polno naukov.

„Moli rad, na Boga nikoli ne pozabi, pa slabe družbe se varuj!“ zakliče mu še jedenkrat, ko gre vže skozi duri. V veži se še jedenkrat poslovi od vse družine, od Aničke in vseh drugih in hajdi na pot. Dolg je ta pot, predolg za našega Miheca. Dobrih osem ur sta hodila z očetom.

Kako ste srečni, otroci ljubi, ki imate tako blizu v šolo! Zato pa morate tudi pridni biti in delati veselje svojim starišem in učiteljem.

Tudi oče je zapustil Miheca, ko ga je vpisal v šolo in mu dobil primerno stanovanje. Mihec je bil sam v tujem kraju mej tujimi ljudmi. Ni se dal utolažiti.

Kadar je pogledal proti onemu kraju, kamor je oče odšel, oblile so ga solzé.

Ali kmalu je spoznal, da ne more drugače biti. Šola se začne. Mihec se je začel učiti pisati, brati in drugih lepih stvari, in vse je najbolje razumel. Bil je najpametnejši mej svojimi součenci in nikoli se ni hotel igrati z drugimi otroci.

Kadar se je naučil in spisal nalogo, pa je bral na glas svoje gospodinji na kako lepo knjigo. Najraje je bral življenje svetnikov in zgodbe svetega pisma.

Drugi otroci so se smijali Mihecu in so mu rekli le „modri Mihec.“ A na koncu leta se je pokazalo, da je bil Mihec res najmodrejši med njimi. Dobil je najboljše spričalo.

Ko je Mihec prišel domov na počitnice, zdelo se je materi, da se je ves izpremenil. Takó je bil priden in postrežljiv, da mu še ukazati ni bilo treba, vse je kar sam od sebe storil. Hotel je vse delo prevzeti svoje mater.

Kadar je pa prišel z drugimi otroci skupaj v nedeljo, ko je šel od sv. maše, učil jih je mnogo lepih stvari. Če je kateri izmed njih kaj grdega rekel ali izgovoril kako kletvico, precej ga je Mihec opomnil, da je kleti greh, in da ga Bog sliši. Vsi otroci, pa tudi odrasčeni ljudje so Miheca zavoljo njegovega lepega vedenja ljubili in dolg čas jim je bilo po njem, ko je odšel zopet v šolo.

* * *

Mihec je hodil še tri leta v šolo, potem pa je ostal doma, ker niso imeli nobenega drugega dečka. Bil je vedno najboljši v šoli ter se je vedel najlepše.

Mihec je bil zdaj najučenejši v vsej fari razven gospoda župnika. Kmalu so mu ljudje začeli nositi pisma prebirat, ter ga hodili vprašat za to in óno stvar. Mihec je vsacemu dobro svetoval. Celó v kmetijskih stvareh je bil takó prebrisan, da se je zdaj Gorjanova kmetija od vseh drugih odlikovala, odkar je bil Mihec domá. Tudi drugi so začeli kmalu Gorjana posnemati in tako je bil Mihec prava dobrota za vso vas. Mihec ob nedeljah ni pohajkoval po krčmah, ko je postal „fant,“ ampak prebiral je koristne knjige, katerih je imel mnogo ter jih posojeval tudi svojim sovaščanom.

Zdaj je Gorjanov Mihec vže cel mož in oče mu bode kmalu izročil gospodarstvo. A jaz k temu še to pristavljam, da bodo potem izvestno Miheca volili za župana. Če on ni za tó, kdo pa naj bode?

„Prva šola“ in pa gospodje učitelji so naredili, da je Mihec tak mož.

A. D.

Opava.

Opava (Troppau) je glavno mesto vojvodine Sleske. Sleska je sicer majhna dežela našega cesarstva, večinoma gorata in zelo skrbno obdelana zemlja. Vseh prebivalcev šteje okolo 565.000, katerih polovica so Nemci, a druga polovica sami Slovani. Po vzhodni strani prebivajo Poljaki, po zahodni Nemci, v sredi pa češki Slovani. Židje so raztreseni sem ter tja po vsej deželi. Sleska zemlja meji ob Moravsko, Ogersko, Galicijo in Prusko-Slesko. Glavni reki ste Odra in Visla. Med rekami, ki je vzprejemlje Odra na sleski zemlji vaše, najznamenitejša je reka Opava, ki bi jo lahko imeli za pravi izvir Odre, ker ima na svojem izlivu več vode, nego li Odra sama. Na reki Opavi, prav blizu pruske meje leži jako prijazno mesto Opava, ki je največje in najlepše

mesto v avstrijski Sleski. Mesto šteje nad 20.000 prebivalcev, ima višjo gimnazijo in realno, lep deželni muzej z bogato knjižnico in več lepimi cerkvami, med katerimi se posebno nekdanja jezuitska cerkev odlikuje. V mestu samem se nahaja veliko število obrtnikov, ki se pečejo z različnimi obrti, posebno s suknarstvom in platnarstvom. Slesko platno je na dobrem glasu malo ne po vsem našem cesarstvu. Najlepša volnena tkanina in pletenina se izdeluje v Opavi. Za to obrt dobivajo najboljšo volno iz Ogerskega in Ruskega. Okolo mesta se nahajajo kaj lepi in prijetni nasadi, ki mnogo uplivajo na to, da se ti mesto na prvi pogled prikupe in da ne moreš nikoli pozabiti njegove prijetne okolice. Deželni zbor sleski v Opavi šteje 31 poslancev, od katerih pošlje 10 zastopnikov v državni zbor na Dunaj.

O drevescu, ki si je želelo drugačnega listja.

Iam v gozdu zelenem je stalo drevesce,
 Tam v sredi drugih košatih dreves,
 Tam raslo je zimske in letne mesce,
 Imelo le igle je mesto peres;
 Toda iglasti lišp, ta lišp bodeč,
 Drevescu ni bil nikakor všeč.

Zato je o iglah takó-le tožilo:
 „Vsa druga drevesa listje krasí,
 A jaz sem le samo ígle dobilo,
 Da vsakdo se me ogiblje bojí.
 Ko smelo želeli bi, kar bi hotelo,
 Zlato bi listje si pač želelo.“ —

Ko se znočí, pa drevesce zaspí,
 Za rana se spet je zbudilo;
 A ko se zbudí, kakó ostrmí,
 Po noči je zlato listje dobilo.
 Drevescu je zdaj na vso moč dopálo,
 Da bilo od drugih dreves je bolj zálo.

A ko je zahajalo solnce v zapád,
 Skoz gozd je prišel — poglej jo nesrečo!
 Nek žid bradát in močno nosát,
 Čez ramo imél je veliko vrečo:
 V to vrečo je zlato listje posprávil,
 Drevesce pa v gozdu golo ostávil. —

Žalostno zdaj se drevesce oglási:
 „Po zlatem listji mi je žal,
 Vsa druga drevesa so v dičnem krási —
 Kedó bi tak gol se ne sramoval!
 Ko smelo bi druga se želja izrekla,
 Želelo bi listje iz svitlega stekla.“ —

Drevo preobladala spet je dremôta,
 A ko se zjutraj je zdramílo,
 Glej listje stekléno — oj to je krasôta!
 Nenadno je bilo čez noč dobilo.
 Veselo je zdaj ter takó govori:
 „Nobeno drevó se takó ne blestí.“

Tedáj pa pritegne močen piš
 In huda burja nastane,
 Vetrovi razsajajo vse navskriž
 Šibeči drevescu grane.*)
 In listje stekléno stare na prah,
 Osuje je v travo, v zeleni mah.

Žalovaje sedáj je drevesce reklo:
 Lej drugemu listju ni škodil vihar,
 A moje v prah je razdrobil steklo; —
 Zelenemu listju ni piš na kvar.
 Ko izbirati bilo bi še dovoljeno,
 Izbralo bi listje si zeléno.“ —

Tedáj se je novič utópilo v sénje;
 A ko se zjutraj je spet zbudílo,
 Imelo je listnato zelénje,
 Ponosno tedáj je takó govorílo:
 „Zeleno i jaz zdaj listje imam,
 Ni treba me biti pred drugimi sram.“

Ponosno gleda drevesce náse,
 Skor svoje lepote ga je grôza —
 Tedáj tjà do njega se pripáse
 Zelenja lákoma stara koza.
 Ko listje ugleda, ga objé,
 Ter nič ne vpraša, ali smé.

Ko koza drevesce vse ogóli,
 Dejalo je samo pri sebi:
 „Da imam na izbér listje kakeršno koli,
 Nobenega več volílo jaz né bi.
 O da bi imelo le svoje ígle,
 Da bi me lačne koze ne strígle.“ —

Otožno je drevce zadremalo,
 Otožno zbudílo se je zjutraj.
 Ko solnce skoz vrhe je posijalo,
 Drevesce objel je vesel sméhljaj.
 Vse drevje okrog je je s smehom dražilo,
 A to ni drevesca prav nič žalílo.

Smijalo drevesce se je, a zakaj?
 Zakaj so se druga drevesa? —
 Dobilo je igle spet nazaj,
 In zdaj ne želi si več ničesa. — —
 Je li mogoče kaj takega? —
 Vera naj vodi vsakega! —

Da sam se prepričáš o čudu tém,
 Le idi pogledat, verjemi očém. —
 A dotakni se ne,
 Je vže gledati dosti —
 Zakaj neki ne?
 Bi znalo te vbosti. — —

*) Grane == veje.

(Prosto po „Rückertu“ poslovenjeno.)

V gozdu.

Oj, Markec, ali si vender prišel! Kako težko sem te pričakovala! Zdaj pa le urno, vže veš —! Kar torbico odloži, pa — No, kaj maješ z glavo, kaj? Ne veš li, kaj si obljubil? Mar sem se zamán toliko veselila? Markec, Markec!“

Tako je pozdravila Angelica ljubega brateca, ko je prišel iz šole. In res je odložil Markec torbico, potem pa stopil pred Angelico ter resno dejal: „Hm, kaj zmajem z glavo, praviš? Čuj, Angelica, zato zmajem, ker ne vem, si li izpolnila ti svojo in naj li izpolnim zdaj jaz svojo obljubo. Si li bila pridna in poslušna materi ta čas, kar sem bil jaz v šoli, kakor mi si obljubila, da bodeš, če te vzamem po šoli s seboj na izprehod — v gozd?“

„Oj Markec, bila, bila. — Mati, jelite, da sem zaslužila, da grem z Markecem v gozd, ki je v šoli pridno se učeč takisto zaslužil, da se raduje zdaj krasnega izprehoda?“

In ljubko je prikimala mati, sklonila se k njej in jo poljubila na zlato čelo. „Le pojdiva, otroka,“ dejala je, „po pridno prežitem dnevu se prileže na večer izprehod v prosto naravo božjo.“ In še nekaj poukov je jima dala mati, kako naj se vedeta, kdaj naj se vrneta itd. in Markcu, ki še ni ničesar dobil popoldne vrezala je kosec kruha za na pot in Angelici tudi, da-si je vže prej dobila — potem pa ju je izpustila.

Polna srčnega veselja, hitela sta otroka svoj pot. In psiček, ljuba žival, spremljal ju je.

Dobre pol ure so hodili, predno so dospeli v gozd. Psiček, no ta bi bil pač lahko prej prišel tjá, a vedoč, kaj in kakó se spodobi, ni uhajal naprej, še menj ostajal zadaj, marveč bil vedno vštiric svojih mladih znancev.

Angelica ni bila še nikdar poprej v gozdu. Kaj čuda torej, da je kot zamaknena strmela takój pri prvem pogledu v lepo stvarstvo božje? Kako né bi? Pod nogami mehek zelen mah, a okolo nje in nad njo zopet vse zeleno! Ponosna drevesa — oj takih niti na domačem vrtu ni bilo — dvigala so se v nebesa. In sklepajoč drug k drugemu svoje košate veje, napravljala so ljubohladno senčico. In veterc je zibal veje in te so se priklanjale globoko, globoko — komú? Oj, morda so pozdravljale prav Angelico, videč jo prvič v svojej sredi!

„Vidiš, Angelica, vidiš?“ šepetal je Markec.

„Vidim, Markec, vidim,“ rekla je Angelica.

„Lej, to le je smreka, óno bukva, to gáber, óno jelša“ razkazoval je bratec.

„Smreka, bukva, gaber, jelša“ ponavljala je sestrice. „In ti vse to veš, Markec? Oj, Markec, ti si učen!“

In kar je videla Angelica, to še ni bilo vse, kar je čula, to, to polnilo jej je srcece z radostjo. Sladko pesen žgoled je ptičji rod, imejoč svoja gnezda v košatih drevesnih vejah. In le-tí, oj le-tí lepo ubrani, nežnomili glaski segali so deklici v globinó mlade duše. In v priprostem navdušenji je déla bratcu: „Markec, ti znaš plezati; splezaj na drevo pa vzemi ptičje gnezdice z mladimi ptički vred, da je poneseva domóv, zapreva v kletko, da bodo ondu prepevali in vedrili naša srca.“

In kaj menite, kaj jej je odgovoril bratec na to? „Angelica, Angelica,“ dejal je, „kaj si ti želela! Misli si, da bi tebe kdo vzel dragim starišem, pa bi te odvel s seboj ter zaprl —“

„Oj, tiho, tiho, Markec,“ zaihtela je sestrice, „vidim, vidim, česa sem hotela. Nežnim ptičicam sem hotela vzeti zlato prostost —“

„Dà, dà, in to, Angelica, ne sme se! Ptičice so ubožice, stvari božje so, kakor mi.“

In šla sta dalje. V ozadji tam je žuborel hladen potoček vijoč se skozi gozdno dobravo večji strugi v naročje. A pred njima se je vrstilo kakor poprej drevo za drevesom, grm za grmom. In povsodi, povsodi so pevale po drevesih drobne ptice, in po tem ali ónem deblu spolznila je zdaj pa zdaj — vitka veverica. Oj veverica! Take živalice vitkega trupla, z dlakavimi čopki na ušesih, dolgim, ométalu podobnim repom, no, take živalice Angelica še svoj živ dan ni videla. Oj, ko bi jo mogla ujeti, kako ljubko bi jej božala mehko dlačico, kako se igrala ž njo! In

vender bi se je morda še bala te spá-čice... Sicer pa Bog védi, bi li ne bilo zopet greh, vzeti tako ljubkej živalici prostost?

In šla sta dalje. Zdajci čuj — glasne sveto tišino moteče: pik, pik, pik...

morda so jej tajinski glaski, katerih še nikdar prej čula ni, provzročili celó nekoliko bojazni, kajti le pogledjte jo, kako se je držala Markea za suknjico! A Markec se ni bal. Kaj še! Na smeh je zgibal usta ter oponašaje štel na prste: jedna, dve, jedna, dve, dve... dve... prav kakor so se čuli oni: pik, pik, pik...

„Kaj pa je to, Markec?“ vprašala ga je slednjič Angelica bojzljivo.

„Hè, ti se bojiš, je-li? Neumnica!“ zavrnil jo je Markec, potem pa začel razlagati. „Lej, Angelica, tako pika žolna. Veš-li, kaj je žolna? Ne, ti ne moreš vedeti tega. A nam so gospod učitelj že mnogo pripovedovali o njej. Poslušaj! Žolno ptico prištevamo k našim domačim plezalcem. Blizu do štiri decimetre je dolga in izvzemži živorudečega temena, skozi in skozi črne barve. Kljun ima raven, dolg, robat; nosnice na njem krijó kratke ščetinice; jezik jej je lahko próžen in na konci z majhnimi kaveljci oborožen. Nogi nosita spredaj dva, zadaj dva prsta s to razliko, da sta prednja dva zraščena, a slednja prosta. Rep je srednje velikosti, trd, klinast, ter služi pri plezanji za opóro. Žoln imamo več vrst: črno,

Kaj pa je to zopet? Psiček je zavihal rep nenavadno, privzdignil jedno prednjih nog ter nemirno zroč na bližnje drevo vlekel na ušesa óne glaskse. Angelica je tudi poslušala, da si kar sôpsti ni upala. In

veliko, srednjo ter malo zeleno žolno. Vse so v naših gozdih domače. Le-tù živěč pa ključó in pikajo na drevesna debela toliko časa, da napravijo skozi skorjo luknje, iz katerih izvlačijo s svojim suličastim jezikom razne žuželke — hrano svojo. Prav tako v deblih, a navadno v gnjilih deblih dreves iztešó si tudi gnezda. — Takó. Zdaj veš, Angelica, kaj in od kod to pikanje, veš tudi najvažnejše o naši žolni.“

„Oj, Markec, ti si učen!“ pohvalila ga je zopet sestrice. „Da, zdaj vem; vse, vse sem si zapomnila. A na katerem drevesu je žolna, Markec? Rada bi jo videla.“

„Ne vem ravno na katerem. Psiček gleda na prvo tu — a — ahà, lej jo tam gori!“

„Pa res!“ Angelica je videla žolno, o katerej je vedela zdaj toliko, toliko.

In šla sta dalje. In še marsikaj je videla Angelica in Markec jej je povedal še to in óno, česar nikoli prej. In deklica je bila vesela. —

Za tem pa se je nagnilo zlato čisto solnce k zatonu in večerni hlad je zavél po zemlji, sušeč od truda in dela znojna čela zemljanov. Najvišje vrhove gorà je poljubilo še jedenkrat zlato solnce, potem pa se je ločilo.

In Angelica in Markec sta se tudi ločila od lepega gozda. Veselo sta hitela proti ljubemu domu. Markcu so krasile glavo gozdne cvetice, a Angelica je nesla prelep šopek v rokah — dragej materi v spomin. In psiček, ta ljuba živalica, spremljal ju je.

—m—.

Volk, medved, mrjasec — lisica in mačka.

(Narodna basen.)

 prijateljili so se volk, medved in mrjasec. Prišla je k njim lisica v pohode. Hoteli so jo prestrašiti, ali ona jim jezna odgovori: „Kaj bode te vi strahopete! Jaz in moj mož se vas vseh treh ne bojiva.“ — „Hà, hà, hà! jaz bi pa res rad videl tvojega moža,“ zasmee se kosmati strije medved. — „Pravi korenjak mora biti!“ roga se volk. — „Lepa družba,“ pristavi jima ščetinasti prijatelj. — „Dobro, jaz grem po svojega moža, ali gorjé vam!“ vskliknila je lisica in otišla po svojega moža — kuma Muca. Ponosno vzdigne kum Muc svoj rep kakor sabljo v zrak, záviha svoje muštace in hrabro koraka ob strani svoje kumice proti sovražnikom. Volk, ki je stal na straži, naznanil je svojim prijateljem, da se sovražnik približuje in predlagal, da se hitro kam skrijejo, ker se jim bode slabo godilo, če se bodo s takim junakom borili. Prijatelja sta odobrila ta nasvet. Kosmatin spleza na hrast, mrjasec se zarije v listje, a volk se skrije za grm pod hrastom. Ponosno je prikoral maček na bojišče, ki pa je bilo čisto prazno. Vender je kum Muc kmalu ugledal črno stvar, ki se je premikala v listji, — bilo je mrjaščevo uhó, ki je molélo iz listja. Hitro zgrabi Muc s svojimi ostrimi belimi zobci uhó, misleč si, da je miška. Ali zeló se je ustrašil, ko je iz listja skočil mrjasec in jo po gozdu ubral. Ali tudi Muc je skočil na drevo, ker se je prestrašil mrjasca. Pa še huje se je godilo kosmatinu na drevesu. Misleč, da gré maček zdaj nad njega, padel je od strahú s hrasta na volka, ki je v grmu pod hrastom tičal. Takó je kum Muc svojo čast rešil in premagal svoje tri sovražnike: volka, strijca kosmatince in ščetinarja.

Zapísal J. Barlé.

Spomini.

(Spisal Janko Barlè.)

Hitro, hitro mine čas! . . .
Orožen.

Dà, presrečna mlada leta tudi vas več ni . . . Hitro, le prehitro ste minola. Zaman tožim in zdihujem, želeč, da pridete še kdaj nazaj. Vem, dobro vem, ta želja se mi nikdar ne bode izpolnila. — „Hitro, hitro mine čas!“ — a vas, prekrasna mlada leta, vas ne bode nikdar več nazaj. Zaman vse moje hrepenenje! Jedinó tolažilo mi je še spomin na vas. Ko tako premišlujem in se spominjam preteklih dni, zopet se vidim v družbi samih veselih, cvetočih obrazkov, zopet pojem v duhu óne mile otročje pesence, zopet igram óne igre, katere smo igrali nekđaj. Obudé se mi v srci vsa óna lica, spominjam se onih dobrih oseb, oj koliko jih vže krije črna zemlja . . .

In v očesi se mi zasveti svetla solza, solza spomina. —

Naša vas ni bila ravno najmanjša na Slovenskem. Od mirnega, čestitljivega župnikovega stanú, od vaške učilnice, od nekoliko večjih trgčevskih hiš, poredale so se druge hišice v dolgej ulici. Hiša mojega očeta je stala malo na strani, a ne daleč od vrta žuborel je potoček . . .

Lepo sva živela s sestrico v očetovej hiši. Nič nama ni manjkalo, ljubili so nas vsi in lepo so nama potekali dnevi. Po zimi sva bila malo ne vedno v sobi, pustili naju niso venkaj, da bi se ne prehladila, čeravno bi se bila rada malo poigrala s snegom, saj je bil tako lepo bel, kakor najlepša bela pšenična moka. In drugi otroci, kako so skakali po snegu! Pa tudi potok je zamrznil . . . In vender se nama ni tožilo po belem snegu in po gladkem ledu. Inela sva domá starega očeta. Vesel možiček je bil najin stari oče. Pomislite si visokega, še vedno korenjaškega možička s snežnobelimi lasmi in s suhim, nabranim licem. A kako blag je bil njegov pogled! In dober je bil, dober. Večkrat me je vzel na koléní in me ujškal, a jaz sem mu, smehljaje se, gledal v staro nagubano lice. A kar je sestrico in mene najbolj veselilo, bile so prelepe pripovedke, katere je nama pripovedoval najin ded pri gorkejši peči. In pozabila sva na kepanje in drsanje, ko sva poslušala dobrega deda. In mnogo je znal povedati, pa kaj ne bi, saj je mnogokaj doživel na svetu. Spominjal se je tudi še svojega starega očeta.

„Moj stari oče ali ded,“ pripovedoval je nama večkrat, — „dočakal je visoko starost. Šest in devetdeset let jih je vže imel, ko je umrl. Pa klavec je bil — klavec moj stari oče. Ko je bil še mlad in je krave pasel, dogodilo se je nekoč, da so krave povzdignile glave in se niso hotele dalje pasti. Pastirji so se sicer čudili, vender pravega uzroka niso mogli pogoditi. Naposled se je jeden izmej njih vlegel na zemljo in čul je dobro nekako gromenje v daljavi. Kasneje so še le zvedeli, da je ravno tedaj slavni general Lavdon premagal Turka pri Belem gradu, kjer je tekla „rudeča kri, da b' gnala mlinske kamne tri“. Dobro se še spominjam pesence, katero je moj ded znal o tem boji.

Glasila se je ovako:

„Stari Turčin s sivo glavo,
Dela drugim vsem parado,
Drži v roci svitel meč.
Lavdon, general čestiti,
Hotel mesto pridobiti,
Lepo mesto Beligrad.
Dal mostove narediti,

Da se more čez hoditi,
Čez to vodo Dunavo.
Čez šla cela je armada,
Bliža s' Turkom Beligrada,
Turkom velik strah stoji.
Turki so se tega zbali,
Hitro so se proč pobrali,

Vrgli so orožje proč.
Turške žene so upile,
Ker po krvi so hodile,
Niso znale, kam se djet'.
Lavdona možje veseli,
Muzicirat' so začeli,
K' so dobili Beligrad.“

Tako je meni in mojej sestrici pripovedoval najin ded. Midva sva ga molčé poslušala in mu gledala v blage oči.

Zima je minola. Kako je bilo lepo zunaj v tej prekrasnej cvetočej naravi. Pa tudi midva sva bila zdaj malo domá, navadno sva bila v vasi ali pa na zeleni grivi (trati) pred vasjó z drugimi otroci. Ta griva je bila naše zbirališče, tu smo se igrali, tu smo rajali. Kolaričev Franek, največji in najmočnejši v naši četi je bil naš vodnik in zapovednik. Njegova beseda je imela mej nami veliko veljavo. To sva jaz in moja sestra, dobro vedela in mu večkrat od doma kake malenkosti prinesla. Zato je pa tudi naju, če je bilo treba, branil in zagovarjal.

Po letu smo delali sodčke iz zelenih buč. To je bilo kaj lahko in zabavno delo. Gori na buči smo izrezali vrata in očistili bučo, izmetali smo namreč iz buče koščice (peške) ali čreva, kakor smo je imenovali, izrezali spredaj luknjico, vtaknili vanjo bezgovo cevčico in sodček je bil gotov, pa hajd z njim k potoku po vode. Vender nam je buč zmanjkalo, ker je hotel vsak svoj sodček imeti. Rezali smo je zato po njivah in nič vprašali, čegave so. Dobro se še spominjam, da nas je neko popóludne pri tej hudobiji zatekel Strnišetov strije, ali kakor smo ga mi porugljivo zvali: „tentegremtete“. Ni mi znano, kako je Strnišetov strije dobil ta pridevek. Strnišetov strije je bil kožar. Hodil je vedno v velikih škornjih. Lepo je bilo videti malega, plečastega možička s pipico v zobéh, kako je ponosno stopal v tistih ogromnih škornjih.

Tisto popóludne tedaj zasačil nas je Strnišetev strije, ko smo buče na njegove njivi rezali. Zaropotal je z onimi ogromnimi škornji in potekel nekoliko za nami, kolikor mu je starost dopuščala, zapretil nam je z roko in dejal: „Čakajte, čakajte, poredneži mali, dobili bodele svoje plačilo. In vi dva sta tudi tukaj,“ — obrnil se je k nama, — „razposajenca; le počakajta, takoj vaju zatožim pri dedu!“ — In otišel je proti naši hiši. A mi smo za njim kričali: „tentegremtete, tentegremtete!“ Bala sva se pa vender, ko sva prišla s sestrico domóv. Slaba vest je naju težila in zmuzala sva se počasi v sobo. V sobi sta sedela, prijazno mej seboj kramljaje, najin ded in Strnišetov strije. In nasmijala sta še nama starca. — „Tu sem k meni pridita, razposajenca, jaz vama pokažem,“ rekel je ded, in midva sva se v strahu približala. Ded je naju pogladil z óno suho, nagrbančeno roko po glavi, pogledal z ónimi tako blagimi očmi in dejal: „O saj sta dobra, nagajivca!“ — To je bila kazen za najino razposajenost . . .

* * *

Kako je bilo veselo, kako živo v naši, drugače mirnej vasi. Posebno smo pa mi otroci kričali in se ruvali okolo tujih ljudij sè začrnelimi obrazi, ki so v našo vasico nekoliko opé pripeljali. Veseli smo gledali te urne in mične živalice.

Iz te vesele in čudeče se družbe poklicala je sestrico in mene naša stara dekla. — „Hitro pojdita domov, ded je umrl!“ dejala je kratko. Malo nerada sva šla, težko nama je bilo zapustiti veselo družbo. In prišla sva domov; položili so deda na mrtvaški oder. Voščene sveče so mu razsvetljevale óno bledo nagubančeno lice, katero je bilo še zdaj takó mило, takó dobro. Okolo velih ustnic se je zibal sladak, zadovoljen nasmeh. Vender ónih blagih, lepih oči ni bilo več, ugasnile so na veke . . . Gledal sem deda dolgo in čakal, da se prebudi. Saj nisem verjel da je umrl, da me ne bode nikdar več ujčkal, nikdar več pripovedoval onih lepih pripovedek . . . Takrat nisem čutil, kaj mi je bil dobri starček. Zdaj še le, ko se mi obudé oni davni spomini, zdaj zopet v duhu gledam njegovo plemenito lice, zdaj še le znam, kaj mi je bil mili moj ded. — In pri sreč mi je tako hudo, tako težko . . .

Ni te več, blagi starček! . . . Tudi mladih, prekrasnih otročjih let ni več, hitro so minola . . . Jedini spomin, ta prekrasna cvetica, jedina tolažba v dnevih nesreče in žalosti, ostal mi je še in pa nada, da se s tebój, dobri starček, zopet vidim gori nad zvezdami. Tam bodem zopet gledal tvoje plemenito lice, poslušal tvoje mične pripovedke, tam gori nam bode cvetela večno vesela mladost!

Dober in priden otrok.

Slavko, vrlo dober in priden otrok, vsako jutro rano vstane, čita na knjigo in se uči. Zlato solnčice pozdravlja ga skozi okno in vabi iz hiše, rekoč: „Slavko, moj ljubi! kaj sediš v hiši, pojdi raje takój igrat se z menój!“ Ali Slavko ne posluša zatega solnčica, prijazno se ozré vanje in mu reče: „Zdaj ne utegnem, solnčice zlato! Kadar se naučim, kar moram znati, pridem in se poigram v tvojih zlatih žarkih.“

In Slavko sedí in se uči ter piše nalogo. Zdajci prileti drobna ptičica, potrka na okno in ga vabi rekoč: „Slavko, Slavkec moj! pojdi brž z menój, tam v gozdu je lepó, cvetice tam cvetó; in ptičice drobne prelepo žvrgolé.“

Ali Slavko se ne dá zapeljati drobnej ptičici. Prijazno jo pozdravi, pogleda jo in pravi: „Zdaj ne utegnem, ptičica drobna, kadar zvršim nalogo, potlej pojdem s teboj, kamor me vabiš, a zdaj se moram učiti.“

In Slavko se pridno uči in piše nalogo. — Zdaj završi zelena jablana pod oknom s svojimi košatimi vejami in ga vabi rekoč: „Kdo učil se bo ves dan? Déni knjigo zdaj na stran. Zrela jabolka imam, pridi k meni, ti je dam!“

Ali vse zamán. Slavko se ne dá zapeljati, pogleda jablano in pravi: „Zdaj ne utegnem! Ko se pa naučim, kar mi je znati treba, rad bodem vzel, kar mi ponujaš.“

In glej! Slavko se je naučil vse, kar mu je bilo znati, in tudi nalogo je spisal. Hitro pobere svoje knjige in hití na vrt, da malo poskače in se poigra z zlatim solnčicem, drobno ptičico in zeleno jablano, ki mu vrže dve najlepši jabolki v zeleno travo, da si ju pobere in spravi.

In Slavko je vesel. Zlato solnčice se mu smeje, drobna ptičica mu poje in jablana mu dela prijetno senco, v katerej se tako sladko počiva po dobro končanem delu.

—č.

Pazite na otroke.

Iz sledečega po uradnih poizvedbah sestavljenega izkaza je razvidno, da se je 1886. in 1887. leta, in letos od 1. dné januarja meseca pa do 7. dné junija samó na Kranjskem ponesrečilo **88** otrok, torej povprečno po troje otrok na mesec, in to skoraj vselej po nepaznosti starišev ali pa ónih malomarnih oseb, katerim so bili otroci v varstvo izročeni. To je vender silno veliko število, zatoj treba, da vsak po svoje dela na to, da bi se v prihodnje to število zmanjšalo ter se malomarno nadzorovanje otrok, kolikor se dá in more, odstranilo. A tudi vi, otroci, pazite svojega mladega življenja, ter ne hodite na take kraje, kder vam pretí nevarnost bodi si na kateri koli način. Dotični uradni izkaz, ki smo ga dobili tudi mi v roke, glasi se takó-le:

Izkaz

števila ónih otrok, ki so se v letih 1886., 1887 in 1888. na Kranjskem ponesrečili.

Leto	Na kak način so umrli:						Razni drugi uzroki	Skupaj	Opazka
	utonilo jih je	zgorelo	oparilo se jih je	po-voženih je bilo	zadušilo se jih je	vsled padea umrli			
1886	19	8	2	4	1	3	—	37	—
1887	17	7	2	2	4	—	6	38	—
1888	5	4	1	1	—	1	1	13	Od 1. dné januarja do 1. junija.
								88 otrok	

Otroci, bodite poslušni svojim starišem in váruhom, in vi, kateri ste večji in starejši, pázite svojih malih bratcev in sestríc, posebno takrat, kadar vam so v varstvo izročeni.

Listje in cvetje.

Materi za god.

Mati moja ljuba,
Mati moja mila,
Da bi vedno srečna
In vesela bila.

Da bi se spolnile
Tvoje srčne želje
Da bi vse Ti bilo
V radosť in veselje.

Da bi Ti življenje
Bilo brez britkosti,
In srce se Tvoje,
Tájalo v sladkosti.

To bi rada Tebi,
Mati moja mila,
Hčerka Tvoja ljuba
Od Bogá sprosila.

Če me Bog usliši,
Dolgo še živelá,
Bodeš ljuba mati
Zdrava in vesela.

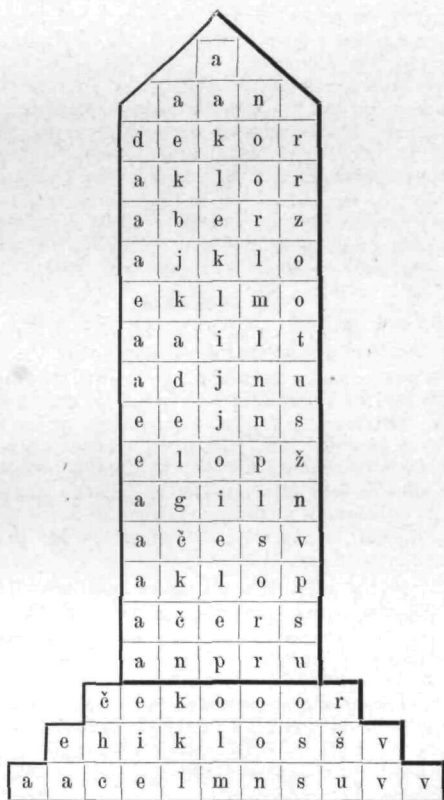
Paulina.

(Najznamenitejše iznajdbe) po Kristovem rojstvu so sledeče: Naočnike (očala) je izumil nek Italijan, po imenu Armati, leta 1300 — Sekirice ali note je izumil Parižan Ivan Meurs (čitaj Mer) 1330. l. — Strélni prah je izumil nemški menih po imenu Berthold Schwarz 1354. l. — Tiskarstvo je izumil Nemeec Guttenberg 1436. l. — Ameriko je našel Krištof Kolumb 1492. l. — Žepno uro jo izumil Nemeec iz Nürnberga, Peter Hell, l. 1500. — Vreteno je izumil Nürnberžan Jürgen 1530. l. — Daljnogled je izumil Jansen 1609. l. — Drobnogled Italijan Galilei 1624. l. — Toplomer Kornelij Drebel 1638. l. — Tlakomer je izumil Toricelli iz Florencije 1643. l. — Viseče ure Huigen iz Holandije 1647. l. — Porcelan neki Boticher 1703. l. — Strelovod je izumil Amerikanec Benjamin Franklin 1752. leta; on je izumil tudi harmoniko 1760.

leta. — Brzobjav je izumil Francoz, Claude Chape i Morse 1794. l. — Osepnice staviti je iznašel Anglež, Edvard Jenner 1797. leta. — Parostroj je izumil Anglež, James Watt 1765. l. — Železnico, kakeršno imamo danes, izumil je Anglež, Rob. Stephenson, 1812. l. — Parobrod je izumil Robert Fulton 1807. l. — Šivalni stroj Amerikanec, Elias Howe. — Fotografijo ali svetlopis je izumil Francoz, Louis Draguere, 1838. l. („Smilje“)

Obelisk.

(Priobčil J. Kavš.)

Zaménjajte črke v posameznih vrstah obeliska také med seboj, da dobite v vsakej vrsti po jedno besedo. Črke v srednji naopíneji vrsti vam povedó imé slovečega slovenskega pisatelja. — V spodnjih treh vrstah pa zaménjajte črke také, da dobite njegov značaj, s kojim se odlikuje in naš vzklík.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Nove knjige in listi.

* Jurčičevih zbranih spisov VII. zvezek. Uredil Fr. Levce. Prirovnjeni spisi. Vsebine: Lepa Vida. — Ivan Erazem Tatenbah. — V Ljubljani, 1888. Založila in natisnila „Narodna tiskarna.“ 8° 242 str.

* Poezije. Založil S. Gregorčič II. zvezek. V Ljubljani. Založil J. Gorup. Natisnila „Narodna tiskarna.“ 1888. 8° 158 str. — Sim. Gregorčičeve pesni znane so vsemu slovenskemu svetu ter se nadejamo, da bodo Slovenci radi segali tudi po drugem zvezku, katerega so toli željno pričakovali. Mehko vezan zvezek stoji 1 gld. (po pošti 5 kr. več); krasno vezan v pravo angleško platno z zlato obrezo 1 gld. 60 kr. (po pošti 10 kr. več). Krasno vezanje v platno zvršil je naš domač knjigovezec Fr. Dežman na sv. Petra cesti štev. 6 v Ljubljani, kamor naj se pošiljajo vsa naročila po zgoraj navedenih cenah.

* Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod. Spoljudnim opisom človeškega telesa. V Ljubljani, 1888. Izdal in založil D. Hribar. — Tiskala „Narodna tiskarna.“ 8°. 74 str. — To knjigo je pregledal in presodil br. Ed. Benedičič, nadzdravnik usmiljenih bratov v Šent-Vidu na Koroškem ter potrjuje, da ni nobene kvarljive ali napadne domače pomoči nasvetovane, torej misli in želi, da bode po deželi sploh v korist. — Prav živo priporočamo tudi mi to lično knjigo v obilo naročevanje ter želimo, da bi se razširila med naše priprosto ljudstvo na kmetih v korist človeškemu zdravju. Knjiga se dobiva v „Narodni tiskarni“ v Ljubljani po 40 kr. (po pošti 5 kr. več).

Spisi za mladino.

* Naš cesar Frane Jožef I. Spomeniški spis o 40letnici njegove vlade. Za slovensko mladino priredil učitelj. Tiskala in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani 1888. 8°. 32 str. — To je najnovejša, jako lična knjižica za našo slovensko mladino. Knjižica je okrašena s cesarjevo podobo na čelu in z mnogimi drugimi za slavnost jako primernimi podobami. Želimo, da bi se prav obilo razširila med slovensko mladino. Cena posamičnim iztiskom 18 kr.

Primerno knjižico v proslavo 40letnice Njega Veličastva našega presvitega cesarja Franca Jožefa I. izdala bode tudi Karl Raucherova tiskarna na Dunaji v obliki knjižice „Habsburški rod,“ ki se je 1883. l. v jako velikem številu razdelila med našo slovensko mladino. Posamični iztiski te knjižice bodo stali po 12 kr., 10 iztisov skupaj po 1 gld. To slavnostno knjižico, ki pride prve dni prihodnjega meseca v dežel, sestavi je urednik „Vrtčev.“

Molitveniki.

* Dušna pomoč za bolnike, ali pri govori, zgledi in molitve za bolne in umirajoče kristijane. Dušne pomoči

prve bukve. Na svitlo dal Jan. Zupančič, nekdanji duhovni pomočnik v Moravčah. Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega škofijstva. Drugi predelani in popravljene natis. V Ljubljani, 1887. Založila družba sv. Vincencija. — 16°. 557 str. — Dobiva se v „Katoški bukvarni“ in stoji v usnji vezana 1 gld. 25 kr.

Rešitev demanta v 6. „Vrtčevem“ listu:

P
k o s
V i d e m
G e r m a n i
P o d m i l š a k
M e t l i k a
m i š k a
v a s
k

Prav so ga rešili: Gg. Al. Vakaj pri sv. Ani v slov. gor. (Štir.); L. Porše na Dolih; J. Novak, Vil. Ledenik, Cv. Sulgoj, Raj. Svetek, Fr. Terček, Fr. Voneča in Iv. Železnikar, dijaki v Ljubljani; Aleks. Dimitri in Jan. Kersnik, realca v Ljubljani; Rudolf in Viktor Andrejka, učenea v Ljubljani; Ig. Janec, uč. v Trziči; Mat. Jager, Ant. Pečar, Jak. Rebutaj, M. Godec, K. Paradiž, M. Ojstriž, M. Zabukošek, K. Dečman, J. Tihec, Jos. Lubač, Cezar Kartin in Hugo Pernel, učenci v Št. Jurji p. juž. žel. (Štir.). — Apolonija Fatur in Emilija Thuma, gospodični v Postojni; Stanislava Zarnik, učenka v Kamniku; Nežika Klinec, učenka na Dobrni; Antonija Jeglič, Antonija Janec in Antonija Klobčavar, učenke v Trziči; Neža Dobovišek, Anica Vrečko, Katika Ljubaj, Katika Pisaneč, Marija Cmok, Franika Gajšek in Malčika Celestin, učenke v Št. Jurji p. juž. žel. (Štir.).

 Denašnje „Vrtčev“ število smo poslali še vsem dosedanjim č. gg. naročnikom; prihodnje število pa smo primorani obustaviti vsem onim, kateri nam v teku tega meseca ne pošljejo naročnine.

Upraviništvo „Vrtčev“.

 Iz nepopolnih „Vrtčevih“ letnikov se še dobé naslednja posamična števila po 6 kr.

Letnik	1874:	št. 4, 10 in 11;
„	1875:	„ 6 in 7;
„	1876:	„ 2, 3, 9, 10, 11 in 12;
„	1877:	„ 3, 4, 5, 6, 9, 10 in 11;
„	1879:	„ 7, 8, 9, 10 in 12;
„	1880:	„ 2, 3, 7, 8, 9, 11 in 12;
„	1881:	„ 2, 3, 5, 8, 9, 10 in 12;
„	1882:	„ 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 in 12;
„	1883:	„ 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10 in 12;
„	1884:	„ 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 in 12;
„	1885:	„ 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11 in 12;
„	1886:	„ 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10 in 11 in 12;
„	1887:	„ 1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10 in 11.

Upraviništvo „Vrtčev“.

„Vrtčev“ izhaja 1. dne vsacega meseca, in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčev“, mestni trg, štev. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.